

**KALİTELİ ÇAY YAPRAĞI TEMİNİ AMACIYLA BUDAMAYA TABİ TUTULAN
ÇAYLIKLAR NEDENİYLE ÜRETİCİLERİN UĞRADIĞI GELİR
KAYBININ TAZMİNİNE DAİR TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2022/14)**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; kaliteli çay yaprağı temini amacıyla budamaya tabi tutulan çaylıklar nedeniyle üreticilerin uğradığı gelir kaybının tazminine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, ruhsatlı çay bahçelerinin budama tespit işlemlerinin yürütülmesini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ 10/3/2022 tarihli ve 5285 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan “Kaliteli Çay Yaprakları Temini Amacıyla Budamaya Tabi Tutulan Çaylıklar Nedeniyle Üreticilerin Uğradığı Gelir Kaybının Tazminine İlişkin Karar”ın 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Alım yeri: Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından yaş çayın üreticilerden alınması için kiralanmış yapıları,
 - b) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
 - c) Çay Fabrikası Müdürlüğü: Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki Çay Fabrikası Müdürlüğünü,
 - ç) Daire başkanlıkları: Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki Çay Tarım-Muhasebe ve Mali İşler-Satınalma Daire Başkanlıklarını,
 - d) Karar: 10/3/2022 tarihli ve 5285 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Kaliteli Çay Yaprakları Temini Amacıyla Budamaya Tabi Tutulan Çaylıklar Nedeniyle Üreticilerin Uğradığı Gelir Kaybının Tazminine İlişkin Kararı,
 - e) Kısım Müdürlükleri: Çay fabrikası müdürlükleri bünyesindeki Tarım-Personel-Muhasebe Kısım Müdürlüklerini,
 - f) Üretici: Ruhsatnamesi olan ve çay tarımı yapan kişileri,
 - g) Yaş çay kampanyası: Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün yaş çay alımına başladığı tarih ile çay alımının bittiği tarih aralığını,
- ifade eder.

Budama esasları

MADDE 5- (1) **(Değişik:RG-17/7/2024-32604)**⁽¹⁾ Karara göre kaliteli çay yaprağı temin edilmesi amacıyla ruhsatlı çay bahçeleri, yedi yıllık bir süre için, her yıl onda bir oranında gençleştirme budamasına tabi tutulur.

(2) Gençleştirme budaması, tekniğine uygun olarak yirmi santimetre yüksekliğin altında olacak şekilde yapılır. Yirmi santimetre ve üzerinde yapılan budamalar gençleştirme budaması olarak kabul edilmez. Öncelikle hiç budanmayan, verimden düşerek çalılışmış çay bahçeleri budanır. Hiç budanmayan alan var iken, önceki yıllarda budanan alanlar yeniden budanmaz, bu şekilde budanan alanlar ve çırpma yapmak suretiyle yapılan budamalar kabul edilmez.

(3) Gençleştirme budamasının budama tekniğine uygun olması amacıyla teknik personel tarafından uygulamalı eğitim ve yayım çalışması yapılır.

(4) Yapılan budama tespitleri, örnekleme usulü ile budama dönemi içerisinde en az 30 üretici olacak şekilde Fabrika Müdürü, Fabrika Müdür Yardımcısı ve Tarım Kısım Müdürü tarafından kontrol edilerek Ek-3’te yer alan Parsel Sorumlularını Kontrol Tutanağı doldurulur. Kontrol sonucunda hatalı işlem yapan personel hakkında gerekli işlem başlatılır, durum bir yazı ile Çay Tarım Dairesi Başkanlığına bildirilir. Ayrıca yaş çay fabrikalarının tamamında Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından örnekleme usulü ile kontroller yapılır.

(5) Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü budama yapmayan veya eksik budama yapan üreticilerden ilgili budama yılında yaş çay yaprağı satın almaz.

Ekip oluşturulması

MADDE 6- (1) Budama tespit ekipleri, parsel sorumlusu ve yardımcı personel olmak üzere en az iki kişiden oluşur. Ekip sayılarını ruhsatlı alan miktarı doğrultusunda ay İşletmeleri Genel M¼d¼rl¼đ¼ belirler.

(2) Parsel sorumlusu; ay Fabrikalarının Tarım Kısım M¼d¼rl¼đ¼nde yeterli sayıda memur stat¼s¼nde çalışan m¼hendis, teknik şef, tekniker veya çay eksperisi varsa mutlak suretle bunlardan biri olmak zorundadır. Tarım Kısım M¼d¼rl¼đ¼nde yeterli personel bulunmaması halinde fabrikaların diğer birimlerdeki bu işi yapabilecek memur personelden de yararlanılır. Yeterli memur personelin bulunmaması durumunda toplam aylık alan g¼revlendirilecek memur sayısına b¼l¼nerek ekip sayısı azaltılabilir. Tarım Kısım M¼d¼rl¼đ¼nde parsel sorumlusu ve yardımcı eleman toplamından fazla memur personel varsa ekip sayısı artırılabilir.

(3) Yardımcı personel; öncelikle Tarım Kısım M¼d¼rl¼đ¼nde ekip sayısından fazla memur personel varsa bunlar yardımcı personel olarak g¼revlendirilir. Tarım Kısım M¼d¼rl¼đ¼nde yardımcı personel olarak g¼revlendirilecek yeterli sayıda memur personel yoksa fabrikada herhangi bir birimde çalışan ve bu işi yapabilecek en az lise mezunu kadrolu işçilerden g¼revlendirilir. Memur ve kadrolu işçi sayısı yeterli olmayan fabrikalarda öncelikle unvanı çay eksperisi olan geçici işçi stat¼s¼ndeki personel budama tespit işlemlerinde yardımcı personel olarak g¼revlendirilebilir. Unvanı ay Eksperi olan geçici işçi stat¼s¼ndeki personelin yeterli olmadığı durumlarda en az lise mezunu çay eksperlerinden de yararlanılabilir.

(4) Bu maddede belirtilen kriterler doğrultusunda ekiplerde g¼revlendirilen personelin isimleri ve unvanları ile bu ekiplerin sorumlu olacağı parselleri g¼steren listeler her yıl Kasım ayı başında hazırlanarak Muhasebe-Personel Kısım M¼d¼rl¼kleri ile ay Tarım Dairesi Başkanlığına bildirilir. Tayin veya diğer nedenlerle personel sayısında değişiklik olması halinde yukarıdaki kıstaslar doğrultusunda ekip çalışanları yeniden belirlenir ve ilgili yerlere bildirilir.

Budama personeli ve diğer personelin g¼revleri

MADDE 7- (1) Tarım Kısım M¼d¼rl¼đ¼ bünyesinde bulunan ve ekiplerde g¼rev yapan personel, budama tespitleri dışında, üreticilerin devir, kayıt, destekleme primi ve diğer işlemlerinin y¼r¼t¼lmesinde de g¼rev alırlar.

(2) Tarım Kısım M¼d¼r¼ veya bu g¼revi y¼r¼ten personel, kendi isteği doğrultusunda budama ekiplerinde g¼rev alabilir.

Budama tespit işlemleri

MADDE 8- (1) ay bahçelerinde budama tespit işlemleri her yılın Kasım ayında başlar, ertesi yıl yaş çay kampanyasının açılış tarihine kadar devam eder. Tespit işlemlerinin ne zaman biteceği önceden üreticilere duyurulur.

(2) Yılın diğer aylarında; budama sonuçları değerlendirilir, tahakkuklar yapılır, bir sonraki yılın budama yapacak üretici listeleri hazırlanır, üreticilerin budaması gereken çay bahçeleri tespit edilir, üreticilere duyurular yapılır, budanmış bahçelerin verim durumları izlenir ve sonuçları değerlendirilir.

(3) Üreticilere budanmış çay bahçelerinden ne zaman ürün alınacağı, ürün¼n nasıl hasat edileceği, nasıl bir tabla oluşturulması gerektiği uygulamalı olarak g¼sterilir. Budanmış aylıklardan ürün hasat edilmesi parsel sorumluları tarafından izlenerek, derin hasat ve zamansız hasat konularında üreticiler uyarılır.

(4) Üreticilerin (**Değişik ibare:RG-17/7/2024-32604**)⁽¹⁾ onda bir oranında budayacakları alan miktarlarını g¼sterir listeler çay fabrikaları tarafından üreticilerin kayıtlı olduğu alım yerlerine veya muhtarlıklara budama zamanı başlamadan önce asılarak budama d¼nemi s¼resince ilan edilir.

(5) Budama tespit işlemlerinin kayıt altına alınması için Ek-1'de yer alan ay Bahçesi Budama Tespit Tutanağı her yıl için hazırlanır. Hazırlanan bu tutanak; tahakkuk işlemlerine esas olmak üzere ilgililer tarafından imzalanır ve her bir üretici için d¼zenlenecek Ek-2 Üretici Gelir Kaybı Tazminat Formu Hakediş Tutanağı ile birlikte her alım yeri için o yıla ait oluşturulacak olan alım yeri dosyasında muhafaza edilir. Talep edilmesi halinde gelir kaybı tazminat formu hakediş tutanağının bir sureti üreticiye verilir.

(6) Üreticilerin o yıl budama yaptığı alanı g¼sterir ada/parsel numarası ay Bahçesi Budama Tespit Tutanağına yazılır veya budama yapılan parseli temsil edecek kroki çizilip üzerinde budama

yapılan alan işaretlenerek üretici dosyasında muhafaza edilir. Arazinin gerçekte bölünmeyip cüzdan verilmek sureti ile bölünmesi halinde; ada/parsel numarası yazılarak ya da aile tipi çaylık alan krokisi çizilerek tüm cüzdanlar adına yapılan budama miktarları gösterilir. Bu uygulama aile tipi olduğundan ailedeki her bir üretici için de aynı işlem tekrarlanarak üretici dosyasında muhafaza edilir.

(7) **(Değişik cümle:RG-17/7/2024-32604)** Budama tespit işlemlerinin tamamlanmasından itibaren en geç bir hafta içerisinde Ek-4'te yer alan Budama Hakediş İcmali beş gün süre ile askıya çıkarılır. Askıya çıkarma-indirme tutanağında tarih ve saat belirtilerek imza altına alınır. Askı süresince herhangi bir itiraz olmaz ise, listelerdeki bilgiler doğru kabul edilir. Daha sonra yapılacak herhangi bir itiraz değerlendirmeye alınmaz. Listelere askıda kalma süresi zarfında yapılan yazılı itirazlar, askı süresi ve bu sürenin bitiminden itibaren beş gün içerisinde değerlendirilir. Askı süresince itirazın bulunmaması ya da itirazların değerlendirilerek sonuçlandırılması halinde, Üretici Gelir Kaybı Tazminat Formu Hakediş Tutanağı ve ödemeye esas Budama Hakediş İcmali Haziran ayı sonuna kadar hazırlanır, yetkililer tarafından imzalanarak Tarım ve Orman Bakanlığına gönderilir.

(8) Üretici Gelir Kaybı Tazminat Formu Hakediş Tutanağı bir suret, Budama Hakediş İcmali iki suret olarak hazırlanır, bir sureti Muhasebe Kısım Müdürlüğüne verilir.

(9) Ek-5'te yer alan Alım Yeri Bazında Çay Budama Gelir Kaybı İcmali iki suret olarak hazırlanır, bir sureti Muhasebe Kısım Müdürlüğüne verilir.

(10) Budama icmalllerinin tamamlanmasından sonra çay fabrikaları tarafından Alım Yeri Bazında Çay Budama Gelir Kaybı İcmalinin ıslak imzalı sureti ödeme yapılmak üzere elektronik ortamda Çay Tarım Dairesi Başkanlığına ve Çay Tarım Dairesi Başkanlığı tarafından da Muhasebe ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına iletilir.

(11) Üreticilerin gelir kaybı ödemelerine ilişkin iş ve işlemler Kararın 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre yürütülür.

Budama tespitleri için yapılan harcamalar

MADDE 9- (1) Kararın 2 nci maddesine göre budama tespit işlemlerinde kullanılacak malzemeler Çay Tarım Dairesi Başkanlığının onayı olmadan satın alınamaz.

(2) Budama tespit işlemleri için verilen yetki dâhilinde binek aracı kiralanarak çalıştırılır. Kiralanacak araçların sayısı ve şartnameler, Satınalma Dairesi Başkanlığınca fabrikalara bildirilir. Kiralık araçlar hiçbir şekilde amaç dışı ve iklim koşullarının müsait olmadığı zamanlarda, budama tespiti yapılmadığı dönemlerde ve Genel Müdürlük tarafından çalıştırılmasına gerek duyulmayan zamanlarda çalıştırılmaz.

(3) Kararın 2 nci maddesine göre yapılacak olan harcamalar ile bu projede görevli personelin giderleri fabrikalarda Muhasebe Kısım Müdürlüğü tarafından takip edilir, bu harcamalar her ay Çay Tarım Dairesi Başkanlığı ve Muhasebe ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına bildirilir.

(4) Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün budama uygulaması için yapmış olduğu harcamalara ilişkin ödeme işlemleri Kararın 2 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasına göre yürütülür.

Yetki ve sorumluluk

MADDE 10- (1) Karar ve bu Tebliğ doğrultusunda yapılan işlemlerden Fabrika Müdürü, Fabrika Müdür Yardımcıları, ilgili Kısım Müdürleri, Parsel Sorumluları ve Yardımcı Personel müştereken ve müteselsilen yetkili ve sorumludurlar.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Tebliğ 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

(1) Bu değişiklik 21/5/2024 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Ekleri için tıklayınız

	Tebliğin Yaymlandığı Resmî Gazete'nin
--	--

	Tarihi	Sayısı
	8/7/2022	31890
	Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	17/7/2024	32604